

Wzór umowy

zawarta w dniu ..... 2026 r. w Cierpicach pomiędzy:

Skarbem Państwa – Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe Nadleśnictwo Cierpiszewo, ul. Sosnowa 42, 87-165 Cierpice, NIP 879-00-11-739,

reprezentowanym przez:

Bogdana Falkowskiego – Nadleśniczego Nadleśnictwa Cierpiszewo,

zwanym dalej „Zamawiającym”,

a

.....

NIP: .....

reprezentowanym przez:

.....

zwanym dalej „Wykonawcą”,

zwanymi łącznie „Stronami”.

Umowa została zawarta w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. **„Budowa drogi manewrowej wraz z zagospodarowaniem terenu przy Nadleśnictwie Cierpiszewo”**, prowadzonego w trybie podstawowym z możliwością przeprowadzenia negocjacji, na podstawie art. 275 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

§ 1. Przedmiot Umowy

1. Zamawiający zleca, a Wykonawca przyjmuje do wykonania roboty budowlane obejmujące realizację zadania pn. **„Budowa drogi manewrowej wraz z zagospodarowaniem terenu na działce nr ewid. 2269 obręb 0002 Cierpice”**, zlokalizowanego na działce nr ewid. 2269, obręb 0002 Cierpice, gmina Wielka Nieszawka, obejmujące w szczególności:
  - roboty przygotowawcze i pomiarowe;
  - roboty rozbiórkowe oraz przygotowanie terenu pod inwestycję;
  - roboty ziemne;
  - wykonanie koryta oraz profilowanie i zagęszczenie podłoża;
  - wykonanie konstrukcji nawierzchni drogi manewrowej;
  - wykonanie nawierzchni z kostki betonowej, w tym chodników, miejsc postojowych oraz powierzchni pod pergolę śmietnikową;
  - wykonanie podbudów oraz warstw konstrukcyjnych nawierzchni;
  - wykonanie krawężników, obrzeży i oporników betonowych;

- wykonanie odwodnienia powierzchniowego wraz z elementami kanalizacji deszczowej, wpustami, odwodnieniem liniowym, studniami i przykanalikami;
  - wykonanie elementów zagospodarowania terenu przewidzianych dokumentacją projektową;
  - uporządkowanie terenu po zakończeniu robót;
  - sporządzenie dokumentacji odbiorowej, geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej oraz przekazanie wszelkich dokumentów wymaganych do odbioru robót.
2. Szczegółowy zakres robót określa dokumentacja projektowa, w tym Projekt Techniczny, Projekt Budowlany, Szczegółowe Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych, przedmiar robót oraz pozostałe dokumenty zamówienia stanowiące załączniki do Specyfikacji Warunków Zamówienia..
3. Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot Umowy zgodnie z:
- 1) dokumentacją projektową;
  - 2) Specyfikacją Warunków Zamówienia;
  - 3) ofertą Wykonawcy;
  - 4) obowiązującymi przepisami prawa;
  - 5) zasadami wiedzy technicznej i sztuki budowlanej.
4. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić kierowanie robotami przez kierownika budowy posiadającego uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi **bez ograniczeń w specjalności inżynierskiej drogowej**, zgodnie z przepisami ustawy Prawo budowlane, albo odpowiadające im ważne uprawnienia wydane na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów prawa, uprawniające do kierowania robotami objętymi przedmiotem Umowy.

§ 2. Definicje

Ilekroć w Umowie jest mowa o:

1. **Dokumentacji projektowej** – należy przez to rozumieć projekt budowlany, projekt techniczny, rysunki, specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych, przedmiary robót oraz pozostałe opracowania stanowiące opis przedmiotu zamówienia;
2. **Terenie budowy** – należy przez to rozumieć obszar przekazany Wykonawcy do realizacji robót, obejmujący miejsce prowadzenia robót oraz niezbędne zaplecze budowy;
3. **Odbiorze końcowym** – należy przez to rozumieć odbiór całego przedmiotu Umowy, dokonany po zakończeniu wszystkich robót i przekazaniu wymaganej dokumentacji odbiorowej, zakończony podpisaniem protokołu odbioru końcowego;
4. **Wadzie** – należy przez to rozumieć każdą niezgodność wykonanych robót, zastosowanych materiałów lub dokumentacji odbiorowej z Umową, dokumentacją projektową, STWiORB, przepisami prawa, zasadami wiedzy technicznej lub sztuki budowlanej;
5. **Zabezpieczeniu należytego wykonania umowy** – zabezpieczenie wniesione przez Wykonawcę w formie przewidzianej przepisami ustawy Pzp, służące pokryciu roszczeń Zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy.
6. **Sile wyższej** – należy przez to rozumieć zdarzenie zewnętrzne, niezależne od Stron, niemożliwe do przewidzenia i zapobieżenia przy zachowaniu należytej staranności, uniemożliwiające lub istotnie utrudniające wykonanie Umowy.

§ 3. Dokumenty Umowy

1. Integralną część Umowy stanowią:
  - 1) Specyfikacja Warunków Zamówienia wraz z załącznikami;
  - 2) oferta Wykonawcy;
  - 3) kosztorys ofertowy;
  - 4) dokumentacja projektowa;
  - 5) harmonogram rzeczowo-terminowy po jego zaakceptowaniu przez Zamawiającego.
2. Dokumenty wymienione w ust. 1 należy traktować jako wzajemnie się uzupełniające.
3. W przypadku rozbieżności pomiędzy dokumentami pierwszeństwo mają:
  - 1) Umowa;
  - 2) Specyfikacja Warunków Zamówienia;
  - 3) Dokumentacja projektowa;
  - 4) oferta Wykonawcy;
  - 5) kosztorys ofertowy.
4. Przedmiar robót (Zał. 1a), stanowiący element dokumentacji projektowej, ma charakter pomocniczy i nie stanowi samodzielnej podstawy ustalenia zakresu robót ani rozliczenia robót. Podstawę wykonania i rozliczenia robót stanowią dokumentacja projektowa, postanowienia Umowy, Specyfikacja Warunków Zamówienia oraz faktycznie wykonane obmiary robót, zgodnie z zasadami określonymi w Umowie.

§ 4. Termin realizacji

1. Zamawiający przekazuje Wykonawcy teren budowy na podstawie protokołu w terminie do 14 dni od dnia zawarcia Umowy.
2. Wykonawca zobowiązuje się **wykonać przedmiot Umowy w terminie ..... tygodni** od dnia protokolarnego przekazania terenu budowy.
3. Za termin wykonania przedmiotu Umowy uznaje się dzień skutecznego zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do odbioru końcowego, pod warunkiem że na dzień zgłoszenia przedmiot Umowy został wykonany w całości zgodnie z Umową, przekazano Zamawiającemu kompletną dokumentację odbiorową wymaganą Umową, a w toku odbioru końcowego nie zostaną stwierdzone wady istotne uzasadniające odmowę odbioru końcowego.
4. Zgłoszenie gotowości do odbioru końcowego dokonane przed wykonaniem całości robót lub bez przekazania kompletu wymaganej dokumentacji odbiorowej nie wywołuje skutków określonych w ust. 3.
5. Zmiana terminu realizacji może nastąpić wyłącznie w przypadkach określonych w Umowie oraz zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych.

§ 5. Obowiązki Zamawiającego

Do obowiązków Zamawiającego należy:

1. protokolarne przekazanie Wykonawcy terenu budowy w terminie określonym w Umowie;
2. przekazanie Wykonawcy dokumentacji projektowej oraz innych dokumentów niezbędnych do prawidłowej realizacji robót, będących w posiadaniu Zamawiającego;
3. zapewnienie nadzoru inwestorskiego nad realizacją robót jeżeli jest wymagany przepisami prawa lub przewidziany przez Zamawiającego;

4. współdziałanie z Wykonawcą w zakresie niezbędnym do prawidłowej realizacji Umowy;
5. dokonywanie odbiorów robót zgodnie z postanowieniami Umowy;
6. zapłata wynagrodzenia należnego Wykonawcy na zasadach określonych w Umowie.

§ 6. Obowiązki Wykonawcy

1. Wykonawca zobowiązuje się do należytego wykonania przedmiotu Umowy zgodnie z jej postanowieniami, dokumentacją projektową, Specyfikacjami Technicznymi Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych, Specyfikacją Warunków Zamówienia, obowiązującymi przepisami prawa oraz zasadami wiedzy technicznej.
2. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności:
  - 1) protokolarne przejęcie terenu budowy;
  - 2) organizacja, zabezpieczenie i właściwe oznakowanie terenu budowy;
  - 3) prowadzenie robót zgodnie z dokumentacją projektową, SWZ, obowiązującymi przepisami prawa oraz zasadami wiedzy technicznej;
  - 4) zapewnienie kierownika budowy przez cały okres realizacji robót oraz niezwłoczne informowanie Zamawiającego o konieczności jego zmiany, przy czym zmiana kierownika budowy wymaga uprzedniej akceptacji Zamawiającego;
  - 5) prowadzenie dziennika budowy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
  - 6) wykonywanie poleceń Inspektora nadzoru inwestorskiego wydawanych zgodnie z przepisami prawa;
  - 7) sporządzenie i przedłożenie Zamawiającemu harmonogramu rzeczowo-terminowego w terminie określonym w Umowie oraz realizacja robót zgodnie z harmonogramem zaakceptowanym przez Zamawiającego;
  - 8) stosowanie materiałów i urządzeń dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie oraz posiadających wymagane przepisami prawa dokumenty potwierdzające ich jakość i dopuszczenie do stosowania;
  - 9) utrzymanie porządku na terenie budowy oraz w jego bezpośrednim otoczeniu;
  - 10) przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska;
  - 11) zabezpieczenie istniejącej infrastruktury technicznej oraz mienia znajdującego się na terenie budowy i w jego sąsiedztwie, w szczególności instalacji, sieci, kabli, przewodów, ogrodzeń, dróg, dojazdów i urządzeń;
  - 12) wykonywanie badań, prób, pomiarów i sprawdzeń wymaganych przepisami prawa i dokumentacją projektową;
  - 13) usuwanie, wywóz oraz zagospodarowanie odpadów, nadmiaru gruntu, materiałów z rozbiórek oraz innych materiałów powstałych podczas realizacji robót, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i na własny koszt, z zastrzeżeniem że materiały wskazane przez Zamawiającego do pozostawienia Wykonawca złoży w miejscu wskazanym przez Zamawiającego;
  - 14) naprawienie szkód wyrządzonych podczas realizacji robót, w tym szkód powstałych w mieniu Zamawiającego lub osób trzecich;
  - 15) niezwłoczne informowanie Zamawiającego o wszelkich okolicznościach mogących mieć wpływ na termin, jakość, bezpieczeństwo lub zakres wykonywanych robót;
  - 16) zapewnienie ochrony wykonanych robót do dnia odbioru końcowego;
  - 17) zgłaszanie do odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu przed ich zakryciem;
  - 18) sporządzenie i przekazanie dokumentacji powykonawczej, geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej oraz pozostałych dokumentów wymaganych do odbioru robót;
  - 19) przekazanie Zamawiającemu dokumentów potwierdzających jakość zastosowanych materiałów i wyrobów budowlanych, w szczególności deklaracji właściwości użytkowych, certyfikatów, atestów, aprobat technicznych, wyników badań, protokołów

- prób, pomiarów i sprawdzeń oraz innych dokumentów wymaganych przepisami prawa lub dokumentacją projektową;
- 20) uczestniczenie w czynnościach odbiorowych oraz usuwanie stwierdzonych wad w terminach wyznaczonych zgodnie z postanowieniami Umowy;
  - 21) zapewnienie we własnym zakresie i na własny koszt wszelkich mediów, urządzeń, zaplecza technicznego i organizacyjnego niezbędnych do prawidłowej realizacji robót; Zamawiający nie zapewnia Wykonawcy dostępu do wody, energii elektrycznej ani innych mediów na potrzeby realizacji Umowy;
  - 22) niezwłoczne zgłaszanie Zamawiającemu konieczności wykonania robót zamiennych, dodatkowych lub zaniechania robót wraz z przedstawieniem ich uzasadnienia;
  - 23) umożliwienie Zamawiającemu, Inspektorowi nadzoru inwestorskiego oraz innym upoważnionym osobom wstępu na teren budowy oraz udostępnianie dokumentów dotyczących realizacji robót.
3. Wykonawca odpowiada za działania i zaniechania osób, którymi posługuje się przy realizacji Umowy, w tym Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, jak za działania i zaniechania własne.
  4. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo prowadzonych robót, teren budowy oraz znajdujące się na nim mienie od dnia przejścia terenu budowy do dnia podpisania protokołu odbioru końcowego.
  5. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone Zamawiającemu lub osobom trzecim w związku z realizacją przedmiotu Umowy.
  6. Wykonawca zobowiązany jest współdziałać z Zamawiającym, Inspektorem nadzoru inwestorskiego oraz innymi podmiotami działającymi na terenie inwestycji w zakresie niezbędnym do prawidłowej realizacji Umowy.
  7. Wykonawca zobowiązany jest posiadać przez cały okres realizacji Umowy ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia, na kwotę nie mniejszą niż wymagana w Specyfikacji Warunków Zamówienia. Na żądanie Zamawiającego Wykonawca przedłoży dokumenty potwierdzające obowiązywanie ochrony ubezpieczeniowej. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej w okresie realizacji Umowy Wykonawca zobowiązany jest zapewnić jej ciągłość oraz przedłożyć Zamawiającemu dokument potwierdzający zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia przed upływem okresu obowiązywania dotychczasowej polisy.

§ 7. Oświadczenia i zapewnienia Wykonawcy

1. Wykonawca oświadcza, że zapoznał się z dokumentacją projektową, Specyfikacją Warunków Zamówienia, wzorem Umowy, terenem budowy oraz warunkami lokalnymi mającymi wpływ na realizację robót oraz że informacje te są wystarczające do wykonania przedmiotu Umowy zgodnie z jej postanowieniami, z zastrzeżeniem wad dokumentacji projektowej, których przy zachowaniu należytej staranności nie mógł stwierdzić przed zawarciem Umowy.
2. Wykonawca oświadcza, że posiada wiedzę, doświadczenie, potencjał techniczny, osobowy i organizacyjny niezbędny do należytego wykonania przedmiotu Umowy.
3. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za prawidłową organizację robót, dobór technologii wykonania robót, zastosowanych materiałów, zabezpieczenie terenu budowy oraz jakość wykonanych robót.
4. Powierzenie wykonania części robót Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności wobec Zamawiającego za należyte wykonanie Umowy.
5. Wykonawca odpowiada za działania i zaniechania Podwykonawców, dalszych Podwykonawców oraz osób, którymi posługuje się przy realizacji Umowy, jak za działania i zaniechania własne.

6. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone Zamawiającemu oraz osobom trzecim w związku z realizacją przedmiotu Umowy.

§ 8. Zatrudnienie na podstawie stosunku pracy

1. Stosownie do art. 95 ustawy Prawo zamówień publicznych Wykonawca zobowiązuje się zapewnić, aby osoby wykonujące czynności polegające na bezpośrednim wykonywaniu robót budowlanych były zatrudnione na podstawie stosunku pracy, jeżeli wykonywanie tych czynności odpowiada warunkom określonym w art. 22 § 1 Kodeksu pracy.
2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, dotyczy w szczególności osób wykonujących roboty przygotowawcze, ziemne, drogowe, związane z wykonaniem koryta, podbudów, nawierzchni, chodników, miejsc postojowych, odwodnienia, ustawianiem krawężników i obrzeży oraz pozostałe roboty wykonywane bezpośrednio przy realizacji przedmiotu Umowy.
3. Obowiązek zatrudnienia na podstawie stosunku pracy nie dotyczy osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, w szczególności kierownika budowy, kierowników robót oraz innych osób wykonujących samodzielne funkcje techniczne w rozumieniu ustawy Prawo budowlane.
4. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, dotyczy również Podwykonawców i dalszych Podwykonawców.
5. Wykonawca zobowiązany jest przedłożyć Zamawiającemu, najpóźniej przed rozpoczęciem wykonywania przez osoby objęte obowiązkiem zatrudnienia czynności związanych z realizacją zamówienia, nie później jednak niż w terminie 5 dni roboczych od dnia zawarcia Umowy, następujące dokumenty:
  - 1) wypełniony Załącznik nr 9 do SWZ obejmujący wykaz osób wykonujących czynności objęte obowiązkiem zatrudnienia wraz z oświadczeniem o zatrudnieniu tych osób na podstawie stosunku pracy;
  - 2) poświadczone za zgodność z oryginałem, zanonimizowane kopie umów o pracę;
  - 3) dokumenty potwierdzające zgłoszenie tych osób do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, w szczególności formularze ZUS ZUA lub dokumenty równoważne.
6. Zamawiający jest uprawniony do kontroli spełniania obowiązku zatrudnienia przez cały okres realizacji Umowy.
7. W celu przeprowadzenia kontroli Zamawiający może żądać od Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy ponownego przedłożenia dokumentów, o których mowa w ust. 5, albo innych dokumentów lub oświadczeń niezbędnych do potwierdzenia spełniania obowiązku zatrudnienia na podstawie stosunku pracy.
8. Dokumenty, o których mowa w ust. 5 oraz ust. 7, składane Zamawiającemu w formie kopii, wydruków lub oświadczeń, powinny być podpisane przez Wykonawcę lub osobę uprawnioną do reprezentowania Wykonawcy, a w przypadku dokumentów składanych przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę – odpowiednio przez podmiot, którego dokument dotyczy.
9. Wykonawca zobowiązany jest przedłożyć dokumenty, o których mowa w ust. 7, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, nie krótszym niż 3 dni robocze.
10. Dokumenty zawierające dane osobowe pracowników powinny zostać zanonimizowane w zakresie niewymaganym do potwierdzenia spełniania obowiązku zatrudnienia, w szczególności w zakresie adresów zamieszkania, numerów PESEL, numerów dokumentów tożsamości, numerów rachunków bankowych oraz wysokości wynagrodzenia.
11. Strony zobowiązują się do przetwarzania danych osobowych uzyskanych w związku z realizacją niniejszej Umowy wyłącznie w zakresie niezbędnym do jej wykonania oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO).

12. Nieprzedłożenie dokumentów potwierdzających spełnianie obowiązku zatrudnienia lub stwierdzenie naruszenia obowiązku zatrudnienia stanowi podstawę do naliczenia kar umownych określonych w niniejszej Umowie.

§ 9. Podwykonawcy

1. Wykonawca może powierzyć wykonanie części robót Podwykonawcom zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych oraz postanowieniami niniejszej Umowy.
2. Wykonawca zobowiązany jest zgłosić Zamawiającemu każdego Podwykonawcę przed rozpoczęciem wykonywania przez niego robót.
3. Wykonawca przedłoży Zamawiającemu projekt umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, oraz projekt jej zmiany przed skierowaniem Podwykonawcy do realizacji robót, a poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo oraz jej zmian – w terminie 7 dni od dnia ich zawarcia.
4. Zamawiający może zgłosić zastrzeżenia do projektu umowy o podwykonawstwo lub projektu jej zmiany albo sprzeciw do zawartej umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania.
5. Umowa o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, powinna określać w szczególności:
  - 1) szczegółowy zakres robót powierzonych Podwykonawcy, zgodny z zakresem robót objętych niniejszą Umową oraz kosztorysem ofertowym Wykonawcy;
  - 2) wynagrodzenie należne Podwykonawcy za wykonanie powierzonych robót;
  - 3) sposób rozliczenia robót;
  - 4) termin wykonania powierzonych robót;
  - 5) termin zapłaty wynagrodzenia, nie dłuższy niż 14 dni od dnia doręczenia faktury lub rachunku;
  - 6) obowiązek przedkładania dokumentów potwierdzających zatrudnienie na podstawie stosunku pracy, jeżeli Podwykonawca wykonuje czynności objęte obowiązkiem, o którym mowa w § 8 Umowy;
  - 7) postanowienia zapewniające Zamawiającemu możliwość weryfikacji zakresu robót wykonanych przez Podwykonawcę oraz rozliczenia należnego mu wynagrodzenia.
6. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień sprzecznych z niniejszą Umową, SWZ, dokumentacją projektową ani przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych.
7. Termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy nie może być dłuższy niż 14 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury albo rachunku.
8. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za działania i zaniechania Podwykonawców oraz dalszych Podwykonawców jak za działania i zaniechania własne.
9. Wykonawca ponosi wobec Zamawiającego pełną odpowiedzialność za terminową zapłatę wynagrodzenia należnego Podwykonawcom i dalszym Podwykonawcom z tytułu robót realizowanych w ramach niniejszej Umowy.
10. Wykonawca zobowiązany jest przedkładać Zamawiającemu wraz z każdą fakturą obejmującą roboty wykonane z udziałem Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców:
  - 1) oświadczenia Podwykonawców i dalszych Podwykonawców o uregulowaniu wszystkich wymagalnych należności wynikających z realizacji robót objętych niniejszą Umową;

- 2) dokumenty potwierdzające dokonanie zapłaty tych należności, w szczególności potwierdzenia przelewów bankowych lub inne dokumenty potwierdzające skuteczne dokonanie płatności.
11. Zamawiający jest uprawniony do wstrzymania części wynagrodzenia odpowiadającej zakresowi robót wykonywanych przez Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców do czasu przedłożenia dokumentów, o których mowa w ust. 10.
  12. Zamawiający jest uprawniony do dokonania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy w przypadkach przewidzianych ustawą Prawo zamówień publicznych.
  13. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty, o której mowa w ust. 12, Zamawiający potrąci wypłaconą kwotę z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
  14. W przypadku powierzenia robót Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy bez zachowania procedur określonych Umową lub ustawą Prawo zamówień publicznych, Zamawiający może:
    - 1) żądać niezwłocznego usunięcia naruszenia;
    - 2) wstrzymać wypłatę części wynagrodzenia odpowiadającej zakresowi robót wykonywanych przez niezgłoszonego Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę;
    - 3) naliczyć kary umowne określone w Umowie;
    - 4) żądać usunięcia niezgłoszonego Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy z terenu budowy.
  15. Postanowienia niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio do dalszych Podwykonawców.

§ 10. Harmonogram rzeczowo–terminowy

1. Wykonawca zobowiązany jest przedłożyć Zamawiającemu harmonogram rzeczowo-terminowy realizacji robót w terminie 5 dni roboczych od dnia zawarcia Umowy, jednak nie później niż przed rozpoczęciem robót.
2. Harmonogram powinien uwzględniać kolejność wykonywania poszczególnych robót oraz planowane terminy ich realizacji.
3. Zamawiający jest uprawniony w terminie 3 dni roboczych od otrzymania harmonogramu do zgłoszenia uwag, jeżeli harmonogram nie zapewnia terminowej realizacji Umowy, jest niezgodny z technologią robót, dokumentacją projektową lub postanowieniami Umowy.
4. Wykonawca zobowiązany jest uwzględnić uzasadnione uwagi Zamawiającego i przedłożyć poprawiony harmonogram w terminie 2 dni roboczych od dnia ich otrzymania.
5. Harmonogram ma charakter organizacyjny i pomocniczy oraz nie stanowi podstawy do zmiany terminu realizacji Umowy, wysokości wynagrodzenia ani zakresu robót.
6. Aktualizacja harmonogramu wynikająca z postępu robót nie stanowi zmiany Umowy, o ile nie prowadzi do zmiany terminu końcowego realizacji Umowy, zakresu robót ani wysokości wynagrodzenia.

§ 11. Odbiory robót

1. Odbiorom podlegają:
  - 1) roboty zanikające i ulegające zakryciu;
  - 2) roboty objęte odbiorami częściowymi;
  - 3) całość przedmiotu Umowy w ramach odbioru końcowego.

2. Wykonawca zobowiązany jest zgłaszać do odbioru roboty zanikające i ulegające zakryciu przed ich zakryciem, w terminie umożliwiającym Zamawiającemu lub Inspektorowi nadzoru dokonanie ich sprawdzenia.
3. W przypadku niezgłoszenia robót zanikających lub ulegających zakryciu przed ich zakryciem Zamawiający może żądać ich odkrycia na koszt i ryzyko Wykonawcy.
4. Odbiory częściowe mogą obejmować zakończone elementy robót lub zakresy robót nadające się do samodzielnego sprawdzenia i rozliczenia, bez konieczności określania z góry sztywnych etapów robót.
5. Odbiór częściowy nie stanowi odbioru końcowego oraz nie ogranicza odpowiedzialności Wykonawcy za należyte wykonanie całości przedmiotu Umowy.
6. Wykonawca zgłasza gotowość do odbioru częściowego w formie pisemnej lub elektronicznej, wskazując zakres robót objętych odbiorem oraz przedkładając dokumenty niezbędne do rozliczenia tego zakresu, w szczególności obmiar robót i kosztorys powykonawczy częściowy.
7. Zamawiający rozpocznie czynności odbioru częściowego w terminie do 7 dni od dnia skutecznego zgłoszenia gotowości do odbioru, o ile zgłoszenie obejmuje zakończony zakres robót oraz zawiera dokumenty, o których mowa w ust. 6.
8. Z czynności odbioru częściowego sporządza się protokół odbioru częściowego, który powinien określać w szczególności:
  - 1) zakres odebranych robót;
  - 2) ewentualne wady lub braki;
  - 3) termin ich usunięcia;
  - 4) wartość robót wynikającą z zatwierdzonego obmiaru i kosztorysu powykonawczego częściowego.
9. Podpisany przez Strony protokół odbioru częściowego wraz z zatwierdzonym obmiarem i kosztorysem powykonawczym częściowym stanowi podstawę do wystawienia faktury częściowej, z zastrzeżeniem postanowień Umowy dotyczących rozliczenia Podwykonawców.
10. Wykonawca zgłasza gotowość do odbioru końcowego w formie pisemnej oraz wpisem do dziennika budowy.
11. Zgłoszenie gotowości do odbioru końcowego jest skuteczne, jeżeli przedmiot Umowy został wykonany w całości, a Wykonawca przekazał Zamawiającemu kompletną dokumentację odbiorową określoną w Umowie.
12. Zamawiający rozpocznie czynności odbioru końcowego w terminie do 14 dni od dnia skutecznego zgłoszenia gotowości do odbioru końcowego.
13. W odbiorach uczestniczą co najmniej: przedstawiciele Zamawiającego, Inspektor nadzoru inwestorskiego oraz przedstawiciele Wykonawcy.
14. W toku odbioru końcowego Zamawiający może:
  - 1) dokonać odbioru bez zastrzeżeń;
  - 2) dokonać odbioru z wadami nieistotnymi i wyznaczyć termin ich usunięcia;
  - 3) odmówić odbioru w przypadku stwierdzenia wad istotnych lub niewykonania części robót objętych Umową.
15. Za wadę istotną uważa się wadę uniemożliwiającą użytkowanie obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, zagrażającą bezpieczeństwu ludzi, mienia lub środowiska albo powodującą niezgodność wykonanego obiektu z przepisami prawa.
16. Za wadę nieistotną uważa się wadę, która nie uniemożliwia użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, nie zagraża bezpieczeństwu ludzi, mienia ani środowiska oraz może zostać usunięta bez ingerencji w zasadnicze elementy przedmiotu Umowy.

17. Dopuszcza się dokonanie odbioru końcowego pomimo występowania wad nieistotnych. W takim przypadku w protokole odbioru końcowego wskazuje się wykaz wad nieistotnych oraz termin ich usunięcia przez Wykonawcę.
18. Oceny charakteru wady dokonuje Zamawiający przy uwzględnieniu stanowiska Inspektora Nadzoru.
19. Odbiór końcowy następuje z dniem podpisania przez Strony protokołu odbioru końcowego. Brak podpisu Wykonawcy nie wstrzymuje skuteczności odbioru ani sporządzenia jednostronnego protokołu odbioru, jeżeli Wykonawca uczestniczył w czynnościach odbiorowych albo został prawidłowo zawiadomiony o ich terminie.
20. Podpisany protokół odbioru końcowego wraz z zatwierdzonym obmiarem robót i kosztorysem powykonawczym końcowym stanowi podstawę do wystawienia faktury końcowej, z zastrzeżeniem postanowień Umowy dotyczących rozliczenia Podwykonawców.
21. Ryzyko utraty lub uszkodzenia przedmiotu Umowy przechodzi na Zamawiającego z dniem podpisania protokołu odbioru końcowego.

§ 12. Dokumentacja odbiorowa

1. Warunkiem skutecznego zgłoszenia gotowości do odbioru końcowego oraz rozpoczęcia czynności odbioru końcowego jest przekazanie przez Wykonawcę kompletnej dokumentacji odbiorowej.
2. Dokumentacja odbiorowa obejmuje w szczególności:
  - 1) dziennik budowy;
  - 2) dokumentację powykonawczą obejmującą dokumentację projektową z naniesionymi zmianami dokonanymi w toku realizacji robót;
  - 3) geodezyjną inwentaryzację powykonawczą, jeżeli jest wymagana przepisami prawa lub dokumentacją projektową;
  - 4) kosztorys powykonawczy końcowy obejmujący całość wykonanych robót, sporządzony na podstawie faktycznie wykonanych obmiarów, uwzględniający wszystkie roboty rozliczane w ramach Umowy, w tym roboty objęte odbiorami częściowymi oraz kosztorysy powykonawcze częściowe;
  - 5) książkę obmiarów lub inny dokument potwierdzający obmiar faktycznie wykonanych robót;
  - 6) protokoły odbiorów robót zanikających i ulegających zakryciu;
  - 7) protokoły badań, prób, pomiarów i sprawdzeń wymaganych przepisami prawa lub dokumentacją projektową, w szczególności dotyczące robót ziemnych, wykonania koryta, podbudów, nawierzchni, chodników, miejsc postojowych, odwodnienia, krawężników, obrzeży oraz zagęszczenia gruntu;
  - 8) deklaracje właściwości użytkowych, krajowe deklaracje właściwości użytkowych, certyfikaty, atesty lub inne dokumenty potwierdzające dopuszczenie zastosowanych materiałów, wyrobów budowlanych i urządzeń do stosowania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, jeżeli są wymagane;
  - 9) dokumenty potwierdzające prawidłowe zagospodarowanie lub przekazanie odpadów powstałych w związku z realizacją robót, jeżeli są wymagane przepisami prawa;
  - 10) oświadczenie kierownika budowy o zgodności wykonania robót z dokumentacją projektową, przepisami prawa oraz o doprowadzeniu terenu budowy do należytego stanu i porządku, jeżeli jest wymagane przepisami prawa;
  - 11) inne dokumenty wymagane przepisami prawa, decyzjami administracyjnymi lub dokumentacją projektową.

3. Brak kompletnej dokumentacji odbiorowej uprawnia Zamawiającego do uznania zgłoszenia gotowości do odbioru końcowego za bezskuteczne oraz do odmowy rozpoczęcia czynności odbioru końcowego.

§ 13. Wynagrodzenie

1. Za wykonanie przedmiotu Umowy Strony ustalają wynagrodzenie kosztorysowe zgodne z ofertą Wykonawcy:

wynagrodzenie netto: ..... zł

podatek VAT: ..... zł

wynagrodzenie brutto: ..... zł

(słownie: .....).

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, stanowi maksymalną wartość wynagrodzenia należnego za wykonanie zakresu podstawowego Umowy, z zastrzeżeniem że rozliczenie następuje na podstawie faktycznie wykonanych i odebranych robót oraz przypadków zmiany Umowy dopuszczalnych przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych, a także robót wykonanych w ramach prawa opcji.
3. Wynagrodzenie ma charakter kosztorysowy i podlega rozliczeniu na podstawie faktycznie wykonanych i odebranych robót, ustalonych na podstawie obmiaru oraz cen jednostkowych określonych w kosztorysie ofertowym Wykonawcy.
4. W przypadku robót wykonywanych na podstawie zmiany Umowy, dla których kosztorys ofertowy nie zawiera odpowiednich pozycji, wynagrodzenie zostanie ustalone na podstawie kalkulacji szczegółowej sporządzonej przez Wykonawcę i zaakceptowanej przez Zamawiającego, z uwzględnieniem cen rynkowych oraz nakładów wynikających z obowiązujących katalogów norm.
5. Ceny jednostkowe określone w kosztorysie ofertowym pozostają niezmiennie przez cały okres realizacji Umowy, z zastrzeżeniem przypadków przewidzianych w Umowie i przepisach prawa.
6. Wynagrodzenie obejmuje wszystkie koszty niezbędne do prawidłowego wykonania przedmiotu Umowy, w tym koszty robocizny, materiałów, sprzętu, transportu, organizacji i zabezpieczenia terenu budowy, wywozu i zagospodarowania odpadów, prób, badań, pomiarów, dokumentacji powykonawczej, geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej oraz uporządkowania terenu po zakończeniu robót.
7. Zamawiający nie jest zobowiązany do zapłaty za roboty wykonane wadliwie, niezgodnie z Umową lub nieodebrane, do czasu usunięcia wad albo do czasu podjęcia przez Zamawiającego decyzji o ich przyjęciu za odpowiednim obniżeniem wynagrodzenia. Postanowienie to nie narusza zasad odbioru robót określonych w Umowie, w szczególności możliwości dokonania odbioru robót z wadami nieistotnymi.

§ 14. Rozliczenia i płatności

1. Rozliczenie robót następuje na podstawie:
  - 1) protokołu odbioru częściowego lub końcowego;
  - 2) obmiaru faktycznie wykonanych robót;
  - 3) kosztorysu powykonawczego częściowego albo końcowego.

2. Wykonawca może wystawiać faktury częściowe oraz fakturę końcową.
3. Łączna wartość faktur częściowych nie może przekroczyć 80% wynagrodzenia brutto określonego w § 13 ust. 1 Umowy.
4. Podstawę wystawienia faktury częściowej stanowi podpisany protokół odbioru częściowego wraz z zatwierdzonym obmiarem i kosztorysem powykonawczym częściowym.
5. Podstawę wystawienia faktury końcowej stanowi podpisany protokół odbioru końcowego wraz z zatwierdzonym obmiarem robót oraz kosztorysem powykonawczym końcowym.
6. Termin płatności wynosi 14 dni od dnia doręczenia Zamawiającemu prawidłowo wystawionej faktury wraz z wymaganymi dokumentami.
7. W przypadku gdy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa Wykonawca zobowiązany jest do wystawienia faktury ustrukturyzowanej przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur, za dzień doręczenia faktury uznaje się dzień nadania fakturze numeru identyfikującego w Krajowym Systemie e-Faktur.
8. W przypadku wystawienia faktury poza Krajowym Systemem e-Faktur, jeżeli przepisy prawa dopuszczają taką formę, za dzień doręczenia faktury uznaje się dzień jej wpływu do Zamawiającego.
9. W przypadku doręczenia faktury wystawionej nieprawidłowo lub bez wymaganych dokumentów Zamawiający może odmówić jej przyjęcia, a termin płatności biegnie od dnia doręczenia faktury prawidłowej wraz z kompletem wymaganych dokumentów.
10. Zapłata wynagrodzenia nastąpi przelewem na rachunek bankowy Wykonawcy wskazany na fakturze, z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności, jeżeli obowiązek zastosowania tego mechanizmu wynika z obowiązujących przepisów prawa.
11. Za dzień zapłaty uważa się dzień obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.
12. Warunkiem zapłaty wynagrodzenia jest przedłożenie przez Wykonawcę:
  - 1) dowodów zapłaty wymagalnego wynagrodzenia Podwykonawcom i dalszym Podwykonawcom;
  - 2) oświadczeń Podwykonawców i dalszych Podwykonawców o uregulowaniu wszystkich wymagalnych należności wynikających z realizacji robót objętych Umową.
13. Dokumenty, o których mowa w ust. 12, Wykonawca przedkłada wraz z fakturą częściową lub końcową, jeżeli przy realizacji danego zakresu robót uczestniczyli Podwykonawcy lub dalsi Podwykonawcy.
14. W przypadku braku dokumentów, o których mowa w ust. 12, Zamawiający może wstrzymać zapłatę wynagrodzenia w części odpowiadającej zakresowi robót wykonanych przez Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców do czasu przedłożenia tych dokumentów.
15. W przypadku powzięcia informacji o roszczeniach Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców Zamawiający może wstrzymać odpowiednią część wynagrodzenia do czasu wyjaśnienia sprawy.
16. Wstrzymanie płatności zgodnie z ust. 14 lub 15, dokonane z przyczyn określonych w Umowie, nie stanowi zwłoki ani opóźnienia Zamawiającego w zapłacie wynagrodzenia i nie uprawnia Wykonawcy do dochodzenia odsetek ani innych roszczeń z tego tytułu.
17. Zamawiający może dokonać bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy w przypadkach przewidzianych ustawą Prawo zamówień publicznych.
18. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty, o której mowa w ust. 17, Zamawiający potrąci wypłaconą kwotę z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
19. W przypadku stwierdzenia błędów rachunkowych lub omyłek w kosztorysie powykonawczym Zamawiający może wezwać Wykonawcę do jego poprawienia. Termin płatności rozpoczyna bieg od dnia doręczenia prawidłowo sporządzonego kosztorysu powykonawczego.

§ 15. Zabezpieczenie należytego wykonania Umowy

1. W celu zabezpieczenia należytego wykonania umowy Wykonawca wnosi zabezpieczenie w wysokości 5% wynagrodzenia umownego brutto w zaokrągleniu do pełnych setek zaokrąglonych w dół tj.:.....
2. Zabezpieczenie może być wniesione w jednej lub kilku następujących formach:
  - pieniądzu;
  - poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej (z tym że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym);
  - gwarancjach bankowych;
  - gwarancjach ubezpieczeniowych;
  - poręczeniach udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.
3. W przypadku wniesienia zabezpieczenia w formie pieniężnej, należy je wpłacić na rachunek bankowy Zamawiającego nr: **20 1600 1462 1738 5414 2000 0002** w PKO BP SA. Zabezpieczenie wniesione w pieniądzu Zamawiający przechowuje na oprocentowanym rachunku bankowym. Zwrot zabezpieczenia następuje wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszonymi o koszt prowadzenia rachunku oraz prowizję bankową za przelew środków na rachunek bankowy Wykonawcy.
4. W przypadku wniesienia zabezpieczenia w formie gwarancji lub poręczenia, dokument ten musi:
  - Zapewnić płatność nieodwołalnie, bezwarunkowo i na pierwsze żądanie Zamawiającego;
  - obejmować cały okres obowiązywania zabezpieczenia należytego wykonania Umowy, w tym okres do dnia zwrotu części zabezpieczenia oraz okres pozostawienia zabezpieczenia na pokrycie roszczeń z tytułu rękojmi za wady;
  - zawierać zobowiązanie gwaranta do zapłaty kwoty zabezpieczenia na każde pisemne żądanie Zamawiającego.
5. Zabezpieczenie służy pokryciu roszczeń Zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy, w tym roszczeń z tytułu kar umownych, odszkodowań oraz rękojmi za wady.
6. W trakcie realizacji Umowy Wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka form przewidzianych ustawą Prawo zamówień publicznych, z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jego wysokości.
7. Zamawiający zwróci 70% wartości zabezpieczenia w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez Zamawiającego przedmiotu Umowy za należyte wykonany.
8. Pozostałe 30% wartości zabezpieczenia pozostanie na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady.
9. Kwota, o której mowa w ust. 9, zostanie zwrócona nie później niż w terminie 15 dni po upływie okresu rękojmi.
10. Zamawiający jest uprawniony do zaspokojenia swoich roszczeń z zabezpieczenia należytego wykonania Umowy w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków przez Wykonawcę. Zamawiający może zaspokoić swoje roszczenia z zabezpieczenia bez konieczności uzyskania zgody Wykonawcy, zgodnie z warunkami wniesionego zabezpieczenia oraz przepisami prawa.
11. Jeżeli zabezpieczenie zostało wniesione w formie innej niż pieniądz, Wykonawca zobowiązany jest zapewnić ciągłość jego obowiązywania przez cały okres, na jaki zostało ustanowione. W przypadku niewykonania tego obowiązku Zamawiający może wstrzymać płatność należnego wynagrodzenia do czasu przedłożenia dokumentu potwierdzającego zachowanie ciągłości zabezpieczenia.

§ 16. Rękojmia za wady

1. Wykonawca ponosi odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wady przedmiotu Umowy na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym, z zastrzeżeniem postanowień niniejszej Umowy.
2. Okres rękojmi jest zgodny z okresem zadeklarowanym przez Wykonawcę w ofercie, tj. .... miesięcy.
3. Bieg okresu rękojmi rozpoczyna się z dniem podpisania protokołu odbioru końcowego.
4. Rękojmia obejmuje całość przedmiotu Umowy, w tym roboty wykonane przez Podwykonawców i dalszych Podwykonawców.
5. Wykonawca zobowiązany jest usunąć stwierdzone wady na własny koszt.
6. Zamawiający zgłasza wady w formie pisemnej lub elektronicznej.
7. W przypadku wad zagrażających bezpieczeństwu ludzi, mienia lub środowiska Wykonawca zobowiązany jest przystąpić do ich usunięcia w terminie 24 godzin od otrzymania zgłoszenia. Jeżeli Wykonawca nie przystąpi do usunięcia takich wad w wyznaczonym terminie albo ze względu na pilną potrzebę niezwłoczne usunięcie wady jest konieczne dla zapewnienia bezpieczeństwa ludzi, mienia lub środowiska, Zamawiający może zlecić ich usunięcie osobie trzeciej na koszt i ryzyko Wykonawcy, bez konieczności uprzedniego wezwania Wykonawcy ani uzyskiwania zgody sądu.
8. Pozostałe wady powinny zostać usunięte w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego, uwzględniającym charakter i zakres prac niezbędnych do ich usunięcia, nie dłuższym jednak niż 14 dni od dnia zgłoszenia wady, chyba że ze względów technologicznych Strony uzgodnią dłuższy termin.
9. Po usunięciu wad Wykonawca zgłosi ich usunięcie Zamawiającemu.
10. Usunięcie wad zostanie potwierdzone protokołem podpisanym przez Strony.
11. W przypadku nieusunięcia wad w wyznaczonym terminie, po uprzednim bezskutecznym wezwaniu Wykonawcy, Zamawiający może bez konieczności uzyskiwania dodatkowej zgody Wykonawcy ani zgody sądu:
  - 1) zlecić usunięcie wad osobie trzeciej na koszt i ryzyko Wykonawcy;
  - 2) pokryć koszty usunięcia wad z zabezpieczenia należytego wykonania Umowy;
  - 3) naliczyć kary umowne określone w Umowie.
12. Skorzystanie przez Zamawiającego z wykonawstwa zastępczego nie wyłącza prawa do naliczenia kar umownych ani dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych.
13. Wykonawca odpowiada za wady:
  - istniejące w chwili odbioru,
  - powstałe po odbiorze, jeżeli wynikają z przyczyn tkwiących w przedmiocie umowy w chwili odbioru.
14. Wykonawca nie może zwolnić się z odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady powstałe wskutek wad rozwiązań, których zastosowanie sam zaproponował.
15. Uprawnienia z tytułu rękojmi nie wyłączają innych uprawnień przysługujących Zamawiającemu na podstawie Umowy oraz przepisów prawa.

§ 17. Prawo opcji

1. Zamawiający, działając na podstawie art. 441 ustawy Prawo zamówień publicznych, przewiduje możliwość skorzystania z prawa opcji.
2. Prawo opcji polega na zwiększeniu zakresu rzeczowego zamówienia podstawowego o roboty budowlane tego samego rodzaju co roboty objęte zamówieniem podstawowym, odpowiadające pozycjom ujętym w kosztorysie ofertowym Wykonawcy, w szczególności

- poprzez zwiększenie ilości robót przewidzianych w tych pozycjach, jeżeli okaże się to uzasadnione potrzebami Zamawiającego lub warunkami realizacji inwestycji.
3. Łączna wartość robót realizowanych w ramach prawa opcji nie może przekroczyć 30% wynagrodzenia brutto określonego w § 13 ust. 1 Umowy.
  4. Zamawiający może skorzystać z prawa opcji w przypadku wystąpienia potrzeb związanych z prawidłową, pełną lub celową realizacją inwestycji, w szczególności gdy wykonanie robót objętych opcją okaże się uzasadnione ze względów technicznych, funkcjonalnych, organizacyjnych lub gospodarczych oraz pod warunkiem zabezpieczenia przez Zamawiającego środków finansowych na ich realizację.
  5. Skorzystanie z prawa opcji jest wyłącznym uprawnieniem Zamawiającego i nie stanowi jego obowiązku.
  6. Wykonawcy nie przysługuje roszczenie o zlecenie robót objętych prawem opcji ani roszczenie o zapłatę wynagrodzenia za roboty niezlecone w ramach prawa opcji.
  7. Zamawiający może skorzystać z prawa opcji w okresie obowiązywania Umowy.
  8. Skorzystanie z prawa opcji następuje poprzez złożenie Wykonawcy przez Zamawiającego oświadczenia w formie pisemnej lub elektronicznej, określającego zakres robót objętych opcją oraz termin ich wykonania.
  9. Rozliczenie robót objętych prawem opcji następuje według cen jednostkowych zawartych w kosztorysie ofertowym Wykonawcy, właściwych dla pozycji, których ilość została zwiększona w ramach prawa opcji.
  10. Do robót realizowanych w ramach prawa opcji stosuje się odpowiednio wszystkie postanowienia niniejszej Umowy, w szczególności dotyczące odbiorów, rozliczeń, rękojmi, zabezpieczenia należytego wykonania Umowy oraz kar umownych.
  11. Zakres robót objętych prawem opcji został przewidziany w dokumentach zamówienia, w szczególności w SWZ, dokumentacji projektowej oraz kosztorysie ofertowym.
  12. Skorzystanie z prawa opcji nie może prowadzić do zmiany ogólnego charakteru Umowy.

§ 18. Zmiany Umowy

1. Zmiana postanowień Umowy może nastąpić wyłącznie w przypadkach przewidzianych ustawą Prawo zamówień publicznych oraz niniejszą Umową.
2. Zamawiający dopuszcza możliwość zmiany Umowy w szczególności w następujących przypadkach:
  - 1) wystąpienia warunków atmosferycznych uniemożliwiających prowadzenie robót zgodnie z technologią ich wykonania potwierdzonych wpisem do dziennika budowy lub przez Inspektora nadzoru inwestorskiego;
  - 2) wystąpienia siły wyższej;
  - 3) ujawnienia warunków terenowych, gruntowych lub technicznych odbiegających od przyjętych w dokumentacji projektowej;
  - 4) ujawnienia kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną;
  - 5) konieczności wykonania robót zamiennych jeżeli ich wykonanie jest niezbędne dla prawidłowej realizacji przedmiotu Umowy;
  - 6) ograniczenia zakresu robót, jeżeli wykonanie części robót okaże się zbędne, niemożliwe lub niecelowe;
  - 7) zmiany technologii wykonania robót, materiałów lub urządzeń, jeżeli zmiana jest korzystna dla Zamawiającego lub konieczna dla prawidłowego wykonania przedmiotu Umowy przy zachowaniu parametrów określonych dokumentacją;
  - 8) zmiany kierownika budowy lub innych osób skierowanych do realizacji zamówienia, pod warunkiem spełnienia przez nowe osoby wymagań określonych w SWZ;
  - 9) zmiany przepisów prawa wpływających na realizację Umowy;
  - 10) zmiany stawki podatku VAT;

- 11) działania lub zaniechania organów administracji publicznej;
  - 12) wstrzymanie robót przez Zamawiającego z przyczyn niezależnych od Wykonawcy;
  - 13) zmiany zakresu rzeczowego robót wynikającej z okoliczności przewidzianych w Umowie, skutkującej odpowiednią zmianą wynagrodzenia;
  - 14) konieczności wykonania zaleceń lub decyzji właściwych organów administracji publicznej, jeżeli ich wydanie nastąpiło po zawarciu Umowy i wpływa na sposób realizacji robót.
3. W przypadku wystąpienia okoliczności uzasadniających zmianę terminu realizacji, termin ten może zostać przedłużony o okres odpowiadający rzeczywistemu wpływowi tych okoliczności na realizację robót.
  4. W przypadku zmiany zakresu robót, robót zamiennych albo innych zmian wpływających na wynagrodzenie Wykonawcy, rozliczenie nastąpi na podstawie cen jednostkowych wynikających z kosztorysu ofertowego, a w przypadku braku odpowiednich pozycji – na podstawie kalkulacji szczegółowej zaakceptowanej przez Zamawiającego.
  5. Zmiana stawki podatku VAT powoduje odpowiednią zmianę wynagrodzenia brutto, przy zachowaniu niezmiennego wartości wynagrodzenia netto.
  6. Każda zmiana Umowy wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności, chyba że przepisy prawa stanowią inaczej.
  7. Zamówienia polegające na powtórzeniu podobnych robót budowlanych, o których mowa w art. 214 ust. 1 pkt 7 ustawy Prawo zamówień publicznych, mogą zostać udzielone w odrębnym postępowaniu na zasadach określonych w SWZ i ogłoszeniu o zamówieniu. Udzielenie takich zamówień nie stanowi zmiany niniejszej Umowy.

§ 19. Odstąpienie od Umowy

1. Zamawiający może odstąpić od Umowy w przypadkach przewidzianych ustawą Prawo zamówień publicznych, w szczególności na podstawie art. 456 tej ustawy.
2. Niezależnie od uprawnień wynikających z przepisów prawa Zamawiający może odstąpić od Umowy w całości lub części, jeżeli:
  - 1) Wykonawca bez uzasadnionej przyczyny przerwał realizację robót na okres przekraczający 14 dni;
  - 2) Wykonawca realizuje roboty niezgodnie z Umową, dokumentacją projektową lub obowiązującymi przepisami prawa i nie usunie naruszeń pomimo pisemnego wezwania;
  - 3) Wykonawca utraci zdolność techniczną, organizacyjną lub finansową do realizacji przedmiotu Umowy albo zaprzestanie faktycznego wykonywania robót;
  - 4) zachodzi konieczność wielokrotnego dokonywania przez Zamawiającego bezpośrednich płatności Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom albo suma takich płatności przekroczy 5% wynagrodzenia brutto określonego w § 13 ust. 1 Umowy, zgodnie z art. 465 ust. 7 ustawy Prawo zamówień publicznych;
  - 5) Wykonawca narusza istotne postanowienia Umowy i nie usunie naruszeń pomimo pisemnego wezwania;
  - 6) Wykonawca nie wniesie lub nie utrzymuje wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania Umowy.
3. Przed odstąpieniem od Umowy Zamawiający może, jeżeli charakter naruszenia na to pozwala, wyznaczyć Wykonawcy termin nie krótszy niż 7 dni na usunięcie naruszeń. W przypadku naruszeń trwałych, nieusuwalnych albo uzasadniających natychmiastowe odstąpienie od Umowy Zamawiający może odstąpić od Umowy bez wyznaczania dodatkowego terminu.
4. Odstąpienie od Umowy wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności oraz wskazania przyczyny uzasadniającej odstąpienie.

5. Uprawnienie Zamawiającego do odstąpienia od Umowy z przyczyn określonych w ust. 2 może zostać wykonane w terminie 14 dni od dnia powzięcia przez Zamawiającego wiadomości o okoliczności stanowiącej podstawę odstąpienia.
6. W przypadku odstąpienia od Umowy Strony sporządzą protokół inwentaryzacji wykonanych robót według stanu na dzień odstąpienia.
7. Wykonawca zobowiązany jest zabezpieczyć teren budowy oraz wykonane roboty do czasu ich protokolarnego przejęcia przez Zamawiającego.
8. W przypadku odstąpienia od Umowy, w tym odstąpienia na podstawie art. 456 ustawy Prawo zamówień publicznych, Zamawiający zapłaci Wykonawcy wynagrodzenie wyłącznie za roboty wykonane należycie do dnia odstąpienia od Umowy, potwierdzone protokołem inwentaryzacji, o którym mowa w ust. 6, oraz protokołem przejęcia robót przez Zamawiającego, sporządzonymi na podstawie zatwierdzonego obmiaru faktycznie wykonanych robót oraz cen jednostkowych określonych w kosztorysie ofertowym Wykonawcy.
9. Odstąpienie od Umowy nie pozbawia Zamawiającego prawa do naliczenia kar umownych, dochodzenia odszkodowania ani realizacji uprawnień wynikających z rękojmi lub zabezpieczenia należytego wykonania Umowy.
10. W przypadku odstąpienia od Umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, Zamawiający może powierzyć dokończenie robót lub usunięcie skutków niewykonania albo nienależytego wykonania Umowy osobie trzeciej na koszt i ryzyko Wykonawcy. Zamawiający może dochodzić od Wykonawcy zwrotu kosztów z tym związanych, niezależnie od prawa do naliczenia kar umownych oraz dochodzenia odszkodowania uzupełniającego na zasadach ogólnych.

§ 20. Kary umowne

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną:
  - 1) za zwłokę w wykonaniu przedmiotu Umowy – w wysokości 0,2% wynagrodzenia brutto określonego w § 13 ust. 1 Umowy za każdy dzień zwłoki;
  - 2) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze lub w okresie rękojmi – w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto określonego w § 13 ust. 1 Umowy za każdy dzień zwłoki;
  - 3) za odstąpienie od Umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy – w wysokości 10% wynagrodzenia brutto określonego w § 13 ust. 1 Umowy;
  - 4) za naruszenie obowiązku zatrudnienia na podstawie stosunku pracy osób wykonujących czynności wskazane w SWZ – 5 000 zł za każdy stwierdzony przypadek;
  - 5) za nieprzedłożenie dokumentów potwierdzających zatrudnienie osób wykonujących czynności objęte obowiązkiem zatrudnienia na podstawie stosunku pracy – 3 000 zł za każdy stwierdzony przypadek;
  - 6) za wprowadzenie na teren budowy niezgłoszonego Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy – 2 000 zł za każdy przypadek;
  - 7) za brak zapłaty lub nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy – 2 000 zł za każdy przypadek;
  - 8) za nieprzedłożenie projektu umowy o podwykonawstwo lub projektu jej zmiany – 500 zł za każdy przypadek;
  - 9) za nieprzedłożenie kopii zawartej umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany – 500 zł za każdy przypadek;
  - 10) za brak dokonania wymaganej przez Zamawiającego zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty – 300 zł za każdy dzień zwłoki, liczony od dnia upływu terminu wyznaczonego przez Zamawiającego..

2. Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umowną w przypadku odstąpienia od Umowy przez Wykonawcę z przyczyn leżących wyłącznie po stronie Zamawiającego, w wysokości 5% wynagrodzenia brutto określonego w § 13 ust. 1 Umowy.
3. Łączna wysokość kar umownych naliczonych Wykonawcy nie może przekroczyć 20% wynagrodzenia brutto należnego Wykonawcy po uwzględnieniu wszystkich zmian dokonanych zgodnie z Umową.
4. Strony mogą dochodzić odszkodowania uzupełniającego przewyższającego wysokość naliczonych kar umownych na zasadach ogólnych Kodeksu cywilnego.
5. Zamawiający może potrącić naliczone kary umowne z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.

§ 21. Siła wyższa

1. Strony nie ponoszą odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków wynikających z Umowy, jeżeli jest ono następstwem działania siły wyższej.
2. Przez siłę wyższą Strony rozumieją zdarzenie zewnętrzne, nagłe, niezależne od Stron, niemożliwe do przewidzenia i zapobieżenia przy zachowaniu należytej staranności, które uniemożliwia lub istotnie utrudnia wykonanie obowiązków wynikających z Umowy.
3. Za siłę wyższą uważa się w szczególności:
  - 1) klęski żywiołowe, w tym powodzie, huragany, pożary lub inne zdarzenia naturalne o nadzwyczajnym charakterze;
  - 2) długotrwałe lub ekstremalne zjawiska atmosferyczne uniemożliwiające prowadzenie robót zgodnie z technologią ich wykonania;
  - 3) działania lub zaniechania władz publicznych uniemożliwiające realizację Umowy;
  - 4) inne zdarzenia zewnętrzne, niezależne od Stron, niemożliwe do przewidzenia i zapobieżenia.
4. Strona powołująca się na działanie siły wyższej zobowiązana jest poinformować drugą Stronę o jej wystąpieniu niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia powzięcia informacji o takim zdarzeniu.
5. Strona powołująca się na działanie siły wyższej zobowiązana jest wykazać wpływ tego zdarzenia na wykonanie obowiązków wynikających z Umowy oraz podejmować działania zmierzające do ograniczenia jego skutków.
6. Termin realizacji Umowy może ulec odpowiedniemu przedłużeniu o czas trwania przeszkody oraz czas niezbędny do usunięcia jej skutków, jeżeli wpływ siły wyższej na realizację Umowy zostanie wykazany przez Stronę, która się na nią powołuje.
7. Po ustaniu działania siły wyższej Strony niezwłocznie przystąpią do dalszej realizacji Umowy.

§ 22. Postanowienia końcowe

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszą Umową zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, ustawy Prawo budowlane oraz Kodeksu cywilnego.
2. Wykonawca nie może dokonać cesji wierzytelności ani przenieść praw lub obowiązków wynikających z Umowy na osobę trzecią bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego, wyrażonej pod rygorem nieważności.
3. Strony dopuszczają komunikację pisemną oraz elektroniczną.
4. Za skutecznie doręczone uważa się oświadczenia przekazane:
  - 1) osobiście;
  - 2) listem poleconym;
  - 3) pocztą elektroniczną na adresy wskazane przez Strony.

5. Adresami do korespondencji są:
- 1) po stronie Zamawiającego:
    - adres: .....
    - e-mail: .....
  - 2) po stronie Wykonawcy:
    - adres: .....
    - e-mail: .....
6. Strony zobowiązane są niezwłocznie informować się o zmianie danych kontaktowych pod rygorem uznania korespondencji wysłanej na dotychczasowy adres za skutecznie doręczoną.
7. Przedstawicielami Stron są:
- 1) po stronie Zamawiającego:
    - Inspektor nadzoru inwestorskiego: .....
    - Przedstawiciel Zamawiającego: .....
  - 2) po stronie Wykonawcy:
    - Kierownik budowy: .....
    - Przedstawiciel Wykonawcy: .....
- Zmiana osób wskazanych w niniejszym ustępie nie stanowi zmiany Umowy i wymaga jedynie pisemnego lub elektronicznego zawiadomienia drugiej Strony.
8. Wszelkie spory wynikające z realizacji Umowy Strony będą starały się rozwiązywać polubownie.
9. W przypadku braku porozumienia spory rozstrzygać będzie sąd właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego.
10. Umowę sporządzono w postaci elektronicznej i podpisano kwalifikowanymi podpisami elektronicznymi przez obie Strony.
11. Umowa wchodzi w życie z dniem jej podpisania przez obie Strony.

ZAMAWIAJĄCY:

WYKONAWCA:

TR-1237 RADCA PRAWNY
Adrian Rzezyca
Adrian Rzezyca